

HOOFDSTUK 1 – DE JONGEN UIT HEEMSTEDEN

Marco Janzen werd geboren in Heemstede in 1961, een jongen die later zou uitgroeien tot een slanke maar sterke man van 1 meter 95, met donkere krullen en opvallend blauwe ogen, iemand bij wie de blik vrijwel altijd vooruit stond gericht, alsof hij al vroeg voelde dat zijn leven zich niet zou beperken tot de straten waarin hij opgroeide, want achter die dromerige uitstraling school iets anders, iets stevigs, iets wat je pas herkende wanneer het nodig was: kracht.

Zijn jeugd nam een beslissende wending toen hij elf jaar oud was, op het moment dat zijn ouders uit elkaar gingen en het huis, dat tot dan toe gevuld was geweest met vanzelfsprekende geluiden, langzaam stiller werd, waarna zijn moeder achterbleef met Marco en zijn drieënhalve jaar jongere zusje, en zich zonder klagen opofferde door lange dagen te werken, soms voorbij haar eigen grenzen en gezondheid, maar altijd met één doel voor ogen: haar kinderen overeind houden.

In die periode kwam Arie in hun leven, een man die je niet snel over het hoofd zag, portier én café-eigenaar, bekend in Amsterdam en Haarlem, groot van postuur en ruig in voorkomen, maar met een warm hart en een vast moreel kompas, iemand die Marco meteen serieus nam en hem niet behandelde als een jongen, maar als iemand die gezien mocht worden.

Marco bleef tot zijn achttiende in Heemstede wonen, waar hij thuis hielp, bijbaantjes aannam in de buurt en noodgedwongen vroeg volwassen werd, rustig en oplettend, zonder zich op de voorgrond te dringen, maar met een energie die alleen zichtbaar werd voor wie de moeite nam om echt naar hem te kijken.

Toen Marco zeventien was, nam Arie een praktische beslissing die meer invloed zou hebben dan op dat moment te overzien was, want Marco moest zijn rijbewijs halen en in Nederland verliep dat traag en stroperig, terwijl Arie via-via iemand kende in Florida, waardoor hij zonder veel omhaal besloot Marco daarheen te sturen, niet om de wereld te ontdekken, maar om snel en doelgericht dat ene document te behalen dat vrijheid mogelijk maakte.

In Amerika haalde Marco binnen één week zijn rijbewijs, een bijna ongelooflijke prestatie, waarna hij nog enkele maanden bleef, waarin zon, auto's en het gevoel van onbeperkte ruimte zich vermengden tot een manier van leven die niet als avontuur bedoeld was, maar wel zo voelde, en waarin hij onbewust proefde aan iets groters dat zich blijvend in hem vastzette.

Na zijn terugkeer naar Nederland verhuisde Marco naar Haarlem, vastbesloten om zijn leven een nieuwe richting te geven, en combineerde hij overdag werk in een kapperszaak — handdoeken wassen, koffie zetten, lachen met klanten — met avonden in Arie's café, waar hij glazen spoelde, achter de bar stond, luisterde naar gesprekken en leerde van de fouten, verhalen en stiltes van anderen.

In dat café, tussen het ritme van werkdagen en nachten, werd Marco volwassen en kreeg zijn karakter vorm, zonder dat hij zich daarvan bewust was.

Hij bleef bij Arie werken tot zijn drieëntwintigste, loyaal, betrouwbaar en diep vanbinnen nog steeds een dromer, maar inmiddels wel een dromer die voelde dat hij voor méér bestemd was dan het leven dat hij tot dan toe leidde.

Ondertussen kreeg zijn moeder reuma, en toen Arie voor haar een appartement kocht in Marbella, omdat het warmere klimaat haar goed zou doen, vertrok zij naar Spanje, waardoor Marco haar steeds minder zag en het land, waar hij zelf nog nooit geweest was, langzaam maar hardnekkig zijn gedachten begon te vullen.

Het moment waarop alles kanteelde kwam op een regenachtige middag in Haarlem, terwijl Marco glazen stond te spoelen in het café, buiten dikke regendruppels tegen het raam sloegen en binnen het zachte gezoem van stemmen, glaswerk en een radio de ruimte vulde, toen zijn telefoon plotseling ging en een onbekend nummer oplichtte.

“Is this Marco Janzen?”

Hij zette het glas neer en antwoordde bevestigend.

“I’m Des,” zei de man aan de andere kant van de lijn, met een Engels accent, rustig en zelfverzekerd, de toon van iemand die wist wat hij zei en waarom hij belde. “I’m calling you from Marbella.”

Marco verstijfde even, want zijn moeder woonde daar inmiddels, terwijl hijzelf er nog nooit een voet had gezet.

“I’ve heard about you,” vervolgde Des, terwijl hij sprak over loyaliteit en over risico’s die niet iedereen durfde te nemen, waarna hij liet vallen dat hij iets interessants voor Marco had, iets wat de meeste mannen niet zouden aandurven.

Marco keek zwijgend naar buiten, naar de regen, naar Haarlem, naar het leven zoals het was geweest tot dat moment — veilig, overzichtelijk en voorspelbaar — en voelde hoe die woorden iets in beweging zetten.

“Wat voor werk?” vroeg hij uiteindelijk.

Des lachte zacht en zei dat ze daarover zouden spreken zodra Marco in Marbella was, gevolgd door de woorden die zich vastzetten in zijn hoofd: dat zijn hart er klaar voor was.

Marco zei niets meer, maar hij wist het al.

Dit gesprek was geen toeval, geen losse gebeurtenis, maar een richtingaanwijzer.

Toen Des hem vroeg of hij meer wilde horen, keek Marco naar zijn eigen spiegelbeeld in het raam en zag hij tegelijk een jongen uit Heemstede, een man in Haarlem en een zoon met een moeder in Spanje, maar vooral iemand die voelde dat hij moest gaan.

“Ja, Des,” zei hij.

Dat was het moment waarop alles begon, nog voordat zijn voeten ooit de grond van Marbella raakten.

HOOFDSTUK 2 – DE REIS NAAR HET ONBEKENDE

De dagen na het telefoontje van Des voelde Marco zich anders, niet onrustig of opgejaagd, maar helder en scherp, alsof iemand diep in zijn hoofd een deur had geopend die altijd op slot had gezeten en waarvan hij nooit had durven aannemen dat hij die zelf mocht aanraken.

Hij probeerde zijn dagelijkse ritme vast te houden en zich te gedragen alsof alles nog hetzelfde was, maar Arie zag het onmiddellijk, zag het in de manier waarop Marco zweeg, keek en net iets langzamer bewoog.

“Wat is er met jou aan de hand?” vroeg Arie terwijl hij een glas droogde, zonder hem rechtstreeks aan te kijken.

Marco haalde zijn schouders op, aarzelde even en zei toen zacht dat hij dacht dat hij weg moest, niet omdat hij het wilde, maar omdat het zo voelde.

Arie keek hem lang aan, zoals alleen iemand kijkt die een jongen heeft zien veranderen in een man, die weet wanneer woorden te licht zijn en stilte zwaarder weegt.

“Als je gaat,” zei hij uiteindelijk, “ga dan omdat het moet, niet omdat je weg wil.”

Marco knikte langzaam. “Ik denk dat het allebei is.”

De ochtend van vertrek voelde koud en onwerkelijk, met lichte regen die de lucht grijs en zwaar maakte, alsof zelfs het weer begreep dat er iets werd afgesloten.

In de keuken stond Arie al klaar met twee kopjes koffie, en terwijl de damp opstak zei hij dat Marco's moeder daar woonde, dat Spanje misschien vreemd voelde, maar dat het ook een vorm van thuis kon worden.

Op Schiphol bleven ze even tegenover elkaar staan, twee mannen die elkaar niets meer hoefden uit te leggen, en toen Arie zijn hand uitstak en Marco die aannam, zei hij alleen dat Marco moest bellen zodra hij was aangekomen.

Toen Marco uit het vliegtuig stapte, voelde hij de warmte meteen, niet alleen de temperatuur, maar ook iets ongrijpbaars, alsof het leven hier met een ander tempo ademde.

Zijn moeder stond bij de uitgang, en toen ze hem omhelsde en hem haar jongen noemde, voelde Marco iets wat hij lange tijd niet had gevoeld: rust.

Die avond zat hij alleen op het balkon, keek uit over het donker en voelde hoe de stilte werd doorbroken door het zachte trillen van zijn telefoon.

“Mañana. 20:30. Marina Banús. Des.”

Zijn moeder vroeg met wie hij de volgende dag zou afspreken, en toen Marco zei dat het een Engelsman was, iemand die Des heette, knikte ze zonder door te vragen.

De volgende avond stond Marco precies om half negen aan de haven, waar het water donker glansde en de boten zacht tegen elkaar tikten.

Toen zag hij Des.

Des sprak rustig, zonder stemverheffing, en zei dat hij mannen nodig had die niet bang waren en die konden zwijgen wanneer zwijgen belangrijker was dan spreken.

Marco vroeg wat voor werk het was.

Des keek uit over de zee en zei dat het werk goed betaalde, maar nooit zonder risico kwam.

Marco volgde zijn blik, keek naar het donkere water en voelde hoe alles wat hij tot dan toe had gekend langzaam naar de achtergrond verdween.

“Vertel me wat ik moet doen,” zei hij.

Daarmee was de reis begonnen.

HOOFDSTUK 3 – DE EERSTE OPDRACHT

De haven lag stil toen Marco samen met Des aan het einde van de promenade stond, waar het zachte licht van de jachten zich in lange, trage strepen weerspiegelde in het donkere water, en Marco voelde, zonder precies te weten waarom, dat dit ogenschijnlijk rustige moment zich zou vastzetten als een breuklijn in zijn leven, een punt waarna niets meer vanzelfsprekend zou zijn.

Des keek hem aan, lang en onderzoekend, alsof hij niet alleen Marco's gezicht las maar ook probeerde te peilen hoe ver hij werkelijk bereid was te gaan, en pas na die stilte sprak hij: "Marco... luister goed. Dit werk is niet voor iedereen. Het is niet netjes, niet legaal en zeker niet zonder risico, maar als je het kunt dragen, betaalt het goed... heel goed."

Marco knikte langzaam, niet omdat hij alles begreep, maar omdat hij voelde dat terugkrabbelen nu geen optie meer was en dat dit het moment was waarop woorden plaatsmaakten voor keuzes.

Des draaide zich naar de donkere zee, alsof hij daar bevestiging zocht voor wat hij ging zeggen.

"Morgen ga je met ons mee," zei hij rustig, bijna achteloos. "Naar Marokko."

Marco verstijfde bij het horen van dat ene woord, want Marokko droeg in die tijd een gewicht dat iedereen kende, een naam die onlosmakelijk verbonden was met risico, geld en dingen waar niet hardop over werd gesproken.

Des keek hem recht in de ogen, ditmaal zonder omwegen.

"We halen daar hash op," zei hij. "En we brengen het terug naar Marbella. Simpel. Maar niet makkelijk."

Marco voelde hoe de adrenaline door zijn lijf schoot, scherp en onmiskenbaar, terwijl zijn hoofd probeerde bij te blijven bij wat zijn gevoel allang had ingehaald.

"We doen dit al jaren," vervolgde Des, terwijl zijn stem kalm bleef, bijna geruststellend.

"Maar we verliezen soms mensen. Niet door ons... maar door de zee, door de Guardia Civil of door domme fouten waar niemand op tijd bij stilstaat."

Hij liet een korte stilte vallen.

"Daarom beginnen we klein."

Des haalde een mapje uit zijn jaszak en schoof een foto naar voren van een oude houten vissersboot, verweerd door zout en zon, maar met een uitstraling die meer beloofde dan ze liet zien.

"Dit is de boot. Ze lijkt oud, maar ze is snel. En ze ligt laag op het water, precies zoals we het nodig hebben."

"Morgen ga je mee met twee van mijn mannen," ging hij verder. "Luis en El Toro. Twee mannen die weten wat ze doen en geen fouten maken als het erop aankomt."

“Jij luistert. Jij kijkt. Jij leert. Verder niets.”

De volgende ochtend stond Marco bij het raam van zijn moeders appartement en keek uit over de zee, die er vredig bij lag, bijna alsof ze hem wilde misleiden door te doen alsof alles nog normaal was.

Zijn moeder vroeg voorzichtig, zonder hem aan te kijken:

“Je gaat toch niet met verkeerde mensen om?”

“Ik ga iets proberen... iets nieuws,” zei Marco, terwijl hij merkte hoe vaag die woorden eigenlijk klonken, zelfs in zijn eigen oren.

Aan het eind van de middag liep hij naar een vergeten hoek van de haven, waar de vissersboot lag te wachten, oud en houten, maar met een belofte van snelheid en gevaar die hij niet kon negeren.

Des stelde hem voor aan Luis en El Toro, mannen die weinig zeiden maar alles uitstraalden.

“Vanavond vertrekken we.”

Marco voelde voor het eerst de echte spanning van het onbekende, niet als angst maar als een strak gespannen draad diep in zijn borst.

“Niemand praat. Niemand vraagt. Niemand doet iets doms,” zei Des. “Je doet wat zij zeggen.”

Marco knikte. Hij was klaar.

Zijn eerste smokkelrun ging beginnen.

HOOFDSTUK 4 – DE OVERTOCHT

De avondzon zakte langzaam weg achter de heuvels rond Marbella terwijl Marco zijn laatste stappen richting de haven zette en bij elke pas voelde hoe de warmte van de dag nog in de lucht hing, maar hoe de spanning in zijn borst juist steeds kouder en scherper werd, alsof zijn lichaam al vooruitliep op wat deze nacht zou betekenen, alsof het wist dat hier een grens lag die, eenmaal overschreden, nooit meer ongedaan gemaakt kon worden.

Aan het einde van de pier lag de vissersboot laag in het water, oud hout met afgebladderde verf, onopvallend voor een toevallige voorbijganger, maar voor wie het kende een werktuig dat niet was gebouwd om gezien te worden, maar om te verdwijnen zodra dat nodig was.

Luis stond al aan dek en knikte kort, zonder glimlach, terwijl El Toro zwijgend zijn ogen over Marco liet glijden, niet vijandig maar berekenend, alsof hij in één blik gewicht, kracht en nervositeit tegen elkaar afwoog en tot een stille conclusie kwam.

Des stapte naar voren en bleef dicht bij Marco staan, zo dicht dat zijn stem niet verheven hoefde te worden om toch geen tegenspraak toe te laten.

“Luister goed,” zei hij rustig, met een toon die geen ruimte liet voor twijfel. “Vannacht maak je voor het eerst de overtocht. We varen snel, we varen hard en we maken geen fouten, want fouten worden op zee altijd dubbel betaald.”

Hij tikte met zijn knokkels tegen de railing, waarna het doffe geluid zich mengde met de stilte van de haven.

“Deze boot heeft meer nachten gezien dan jij tot nu toe hebt geleefd. Behandel haar met respect, dan brengt ze je ook weer terug.”

De trossen gingen los en de motor kwam tot leven met een diepe, lage brom, en terwijl de lichten van Marbella langzaam kleiner werden en zich vermengden met de duisternis, voelde Marco hoe het vaste land letterlijk en figuurlijk achter hem verdween.

“Primera vez?” vroeg Luis zonder zich om te draaien.

Marco knikte.

“Tranquilo,” zei Luis met een korte, scheve glimlach. “De eerste keer vergeet je nooit meer, zelfs al zou je dat willen.”

Zodra ze buiten de beschutting van de kust kwamen trok de wind aan en veranderde de zee van een spiegel in een levend, onvoorspelbaar oppervlak, waarbij de golven schuin tegen de boeg sloegen, het water regelmatig over het dek spatte en de boot bleef stuiteren, maar strak in koers werd gehouden.

“Is dit normaal?” riep Marco boven het motorlawaaï uit.

“Normaal,” antwoordde Luis, “maar nooit makkelijk.”

Na bijna twee uur doemde een donkere kustlijn op, vaag en dreigend, een contour zonder licht of welkom.

Marokko.

Ze voeren een smalle, verborgen inham binnen waar geen licht brandde en geen geluid te horen was behalve het zachte klotsen van water tegen rotsen, en daar stonden al twee mannen te wachten, die niet spraken maar slechts kort knikten, alsof woorden hier overbodig waren.

De vaten werden aan boord gebracht, zwaar, strak verpakt en professioneel afgesloten, wat Marco meteen duidelijk maakte dat dit geen improvisatie was maar een routine die tot in detail was uitgewerkt.

“El nuevo,” zei één van de mannen zacht. “Parece fuerte.”

Marco hield zijn gezicht strak en zijn mond gesloten.

De terugweg begon rustig, maar naarmate ze dichterbij Spanje kwamen draaide de wind en werd de zee onrustiger, waardoor de boot kraakte en schudde alsof hij telkens opnieuw werd getest op zijn grenzen.

Net toen de kustlijn zichtbaar werd doemden aan de Spaanse kant twee schimmen op bij de rotsen, waarop Luis abrupt het gas terugnam.

“Twee Guardia Civil,” zei El Toro zacht, zonder zijn blik van de kust te halen.

Marco voelde zijn hartslag in zijn keel terwijl de motor werd uitgezet en de boot stil dreef, nauwelijks zichtbaar tegen het donkere water, terwijl de mannen op de kust langzaam heen en weer liepen, pratend en rokend, volledig onbewust van de lading die slechts tientallen meters verderop lag.

De minuten rekten zich uit tot een eeuwigheid, waarin elke beweging te luid leek en elke ademhaling te hoorbaar.

Pas toen de twee mannen zich omdraaiden en verder langs de kust verdwenen stak Luis zijn hand op.

Nu.

De motor startte opnieuw, eerst zacht, daarna krachtiger, en de boot gleed bijna geruisloos richting de afgesproken plek.

Diep in de nacht bereikten ze uiteindelijk de haven.

Des stond al te wachten, zijn gezicht onleesbaar in het schaarse licht, en hij keek Marco lang aan zonder iets te zeggen, alsof hij in stilte besloot of deze jongen het waard was.

Geen vragen.

Geen complimenten.

Alleen een korte knik.

“Welkom, Marco,” zei hij uiteindelijk. “Vanaf vandaag hoor je erbij.”

Marco wist het zeker.

Er was geen weg meer terug.

HOOFDSTUK 5 – DE WEG NAAR BOVEN

Marco werd wakker met een doffe, allesomvattende pijn die zich als een trage golf door zijn lichaam verplaatste, alsof iedere spier afzonderlijk protesteerde tegen wat hij de nacht ervoor had doorstaan, zijn handen ruw en gezwollen aanvoelden, zijn rug brandde bij elke kleine beweging en zijn hoofd zwaar was van het slaaptekort, maar onder die fysieke uitputting lag één overheersend besef dat alles overstemde en hem zelfs een vreemde rust gaf: hij had het overleefd.

In de keuken stond zijn moeder al koffie te zetten en terwijl Marco zwijgend aan tafel ging zitten, bleef haar blik iets langer dan normaal op hem rusten, onderzoekend en bijna bezorgd, alsof ze probeerde te lezen wat hij zelf niet onder woorden wilde brengen.

“Er is iets,” zei ze uiteindelijk, terwijl ze hem bleef aankijken. “Je lijkt gespannen, alsof je voortdurend ergens aan denkt.”

Marco haalde zijn schouders op, nam een slok koffie en vermeed haar blik, terwijl hij zei dat het niets was en dat hij gewoon moe was, al wist hij zelf, en voelde zij intuïtief, dat hij niet vertelde waar zijn gedachten zich werkelijk ophielden.

Later die dag stond Marco opnieuw aan de haven, waar Des al wachtte samen met Luis en El Toro, alsof niets in deze wereld ooit echt begon of eindigde, maar alles zich slechts herhaalde in andere vormen en met andere risico's.

Zonder ceremonie overhandigde Des hem een envelop, die Marco aannam en waarvan hij het gewicht onmiddellijk voelde, zwaar genoeg om zonder openen al te weten wat erin zat.

Vijfduizend gulden.

Marco keek op en vroeg of dit voor één keer was, waarop Des slechts een flauwe glimlach trok en zei dat dit klein was, en dat er meer zou komen als Marco bleef staan waar hij nu stond.

Niet iedereen keek hem vriendelijk aan; oudere mannen, gehard door jaren op zee, lieten hun blikken net iets te lang op hem rusten en fluisterden woorden die hij niet hoefde te verstaan om hun betekenis te begrijpen.

“El chico nuevo.”

Marco sloeg het op, zich bewust van het feit dat jaloezie hier soms gevaarlijker kon zijn dan wind of water.

Vier dagen later kwam het bericht van Des dat er die nacht weer gevaren zou worden, vanaf dezelfde plek, maar met een grotere lading, woorden die voldoende waren om duidelijk te maken dat deze tocht anders zou worden.

Die nacht was zwaarder, stiller en vanaf het moment dat ze de haven verlieten onmiskenbaar dreigender, omdat de zee onrustig was, de wind aantrok en de golven schuin

binnenkwamen, waardoor de boot kraakte alsof hij bij elke klap werd getest op zijn grenzen.

De vaten waren zwaarder dan de vorige keer en het zwijgen aan boord voelde gespannen, alsof niemand het durfde uit te spreken, maar iedereen wist dat deze terugtocht moeilijker zou worden dan alles wat Marco tot nu toe had meegemaakt.

Halverwege de terugweg werd de zee niet plotseling, maar genadeloos ruw, met golven die steeds hoger werden, elkaar kruisten en de boot lieten stuiteren alsof hij elk moment los kon komen van het water.

Water sloeg over het dek, touwen kwamen strak te staan en zelfs Luis, normaal onverstoorbaar, hield zijn blik strak op de horizon gericht, tot hij uiteindelijk zei dat het heel moeilijk zou worden als dit nog erger werd.

El Toro zei niets, maar zijn kaken stonden strak gespannen terwijl hij zich schrap zette bij elke nieuwe klap van de zee.

De boot vocht, niet tegen vijanden van vlees en bloed, maar tegen water, wind en gewicht, en voor een moment dacht Marco, terwijl hij zich vastgreep en zijn knokkels wit werden, dat dit misschien het punt was waarop de zee zou beslissen dat ze hen niet terug wilde.

Maar langzaam, meter voor meter, wonnen ze terrein, tot diep in de nacht de kust van Marbella weer opdook, vaag en donker, maar voor Marco mooier dan hij ooit had gezien.

Des stond op de kade te wachten en keek Marco lang aan, lang genoeg om te zien dat deze nacht iets had achtergelaten dat niet meer zou verdwijnen.

“Dat was geen makkelijke terugweg,” zei hij.

Marco schudde zijn hoofd en zei niets meer dan nee.

Des knikte en zei dat hij dat gevoel moest onthouden, omdat de zee niemand gratis liet gaan.

Marco keek nog één keer naar het donkere water en wist dat hij verder was gegaan dan hij ooit had gedacht, en dat de weg omhoog niet veiliger zou worden, maar alleen zwaarder, terwijl hij tegelijk beseftte dat dit, hoe zwaar ook, nog maar het begin was.

HOOFDSTUK 6 – DE RUN VAN DUIZEND KILO

Marco had inmiddels vier succesvolle overtochten achter de rug, vier nachten waarin spanning, snelheid en berekening zich langzaam hadden samengevoegd tot iets wat bijna routine begon te lijken, maar al bij het eerste moment van deze vijfde run voelde hij dat dit anders was, zwaarder en massiever, niet alleen door het gewicht dat aan boord werd gebracht, maar vooral door het stille besef dat deze nacht een grens markeerde waarachter niets meer klein, overzichtelijk of corrigeerbaar zou zijn.

Des keek hem die avond lang aan, zonder haast en zonder uitleg, alsof hij Marco niet beoordeelde op wat hij tot nu toe had gedaan, maar op wat hij nog zou kunnen verdragen wanneer het echt mis dreigde te gaan, en pas na die lange, zwijgende inschatting zei hij rustig dat deze run groter was dan alles wat Marco tot dan toe had meegemaakt, en dat, als dit zou lukken, hij niet langer zomaar meedraaide, maar onderdeel werd van het geheel.

Dit keer lag er geen vissersboot klaar, maar C'est la vie, een motorjacht van vijftien meter, laag op het water, snel en krachtig, een schip dat onder smokkelaars een bekende naam had opgebouwd en niet gebouwd was om zich te verstoppen, maar om problemen voor te zijn nog voordat ze zich aandienen, wat Marco meteen duidelijk maakte dat de schaal van deze operatie iets onomkeerbaars had.

Luis en El Toro werkten zwijgend samen, hun bewegingen strak en geoefend, alsof woorden hier hun nut hadden verloren, terwijl Marco voelde hoe deze nacht verder ging dan de eerdere tochten, waarin alles nog overzichtelijk en beheersbaar had geleken.

Aan de Marokkaanse kust stonden meer mannen te wachten dan hij ooit eerder had gezien, en toen de lading eenmaal begon te komen, werd pas echt duidelijk wat duizend kilo betekende, omdat vaten, tassen en pakketten elkaar zonder onderbreking opvolgden, strak dichtgetapet, zwaar en massief, totdat het dek bijna geen ruimte meer bood om te bewegen en elke stap berekend moest worden.

“El mil kilos,” zei Luis bijna achteloos, alsof hij het over iets alledaags had, terwijl Marco wist dat niets aan deze nacht alledaags was.

De terugtocht begon beheerst, maar halverwege draaide het weer langzaam en zonder waarschuwing, met wind die aantrok en golven die hoger werden, elkaar begonnen te kruisen en het jacht niet langer door het water lieten snijden, maar het lieten slaan, waardoor elke klap door het schip heen dreunde en zelfs de motor zwaarder begon te klinken.

Water sloeg over het dek, het gewicht werkte tegen hen, en Marco voelde hoe vermoeidheid en twijfel zich begonnen te vermengen, terwijl niemand hardop uitsprak wat iedereen dacht.

Toen Luis uiteindelijk zei dat Marbella niet haalbaar leek, werd Motril geen plan maar een noodzaak die zich vanzelf opdrong.

Ze kwamen diep in de nacht de haven van Motril binnen, stil en gespannen, met bewegingen die gecontroleerd moesten blijven ondanks de adrenaline die door hun lichamen joeg, en vrijwel meteen werd duidelijk dat het plan nog niet compleet was.

De busjes waren er niet.

Pas later hoorden ze dat de chauffeurs nog in Marbella waren, niet wetend dat C'est la vie was uitgeweken naar Motril, en dat het zeker twee tot drie uur zou duren voordat ze zouden arriveren, wat betekende dat ze met duizend kilo aan boord moesten wachten in een haven die nooit volledig slaapt.

Ze bleven liggen met de motor uit en de verlichting tot een minimum beperkt, terwijl de tijd zich uitrekte en elke minuut zwaarder begon te wegen dan de vorige.

Al snel ontdekten ze het patroon: ongeveer elke vijfenveertig minuten liep er een bewaker zijn ronde langs de kade, langzaam en zonder haast, altijd dezelfde route, altijd dezelfde stappen, alsof hij onderdeel was van een mechanisme dat al jaren onveranderd draaide.

Luis hield zijn horloge in de gaten, telde, herberekende en fluisterde uiteindelijk dat ze een klein venster hadden, precies tussen twee rondes in, waarin alles moest gebeuren.

Ze wachtten, keken en telden opnieuw, totdat de bewaker uit zicht verdween en de stilte net lang genoeg werd om te handelen.

Toen verschenen de busjes, donker en zonder lichten, en wat volgde was geen chaos maar precisie, handen die werkten zonder aarzeling, bewegingen die naadloos op elkaar aansloten en pakketten die verdwenen alsof ze nooit hadden bestaan, terwijl Marco in zijn hoofd de seconden bleef tellen.

Nog voordat de volgende ronde begon, was het dek leeg en lag het jacht ineens licht in het water.

Ze vertrokken zonder sporen achter te laten en zonder geluid, alsof ze er nooit waren geweest.

Pas toen de kustlijn van Motril weer verdween en de zee hen opnieuw opslokte, voelde Marco hoe zijn ademhaling langzaam normaler werd en besepte hij dat deze nacht gevaarlijker was geweest dan alles wat hij tot dan toe had meegemaakt.

Des stond later aan de kade in Marbella te wachten en keek Marco aan met een korte, zakelijke knik, waarna hij zei dat dit was hoe het hoorde, niet snel maar precies.

Marco wist dat ze deze nacht iets hadden overwonnen wat gevaarlijker was dan geweld of toeval — tijd, geduld en zenuwen — en dat juist dát hen onvermijdelijk verder zou trekken.

Want wie dit aankon, ging door.

HOOFDSTUK 7 – DE RUN NAAR DENEMARKEN

Vanaf het moment dat Marco aan boord stapte en merkte dat Des deze keer zelf meevoer, wist hij dat deze tocht geen gewone voortzetting was van wat ze tot dan toe hadden gedaan, maar een overgang naar een niveau waarop niet alleen geld en routes telden, maar vooral vertrouwen, controle en het vermogen om onder extreme druk niets prijs te geven, zelfs niet in een blik, een ademhaling of een fractie van twijfel.

Des had hem al verteld hoe deze run was opgebouwd: eerst naar Marokko om de lading op te halen, en van daaruit door, zonder omwegen, richting Denemarken, met zeshonderdvijftig kilo aan boord, strak gepland en zonder ruimte voor improvisatie, en juist omdat Marco dit wist, voelde hij hoe die kennis als een extra gewicht op hem drukte, zwaarder misschien dan de lading zelf.

Dat Des zelf meevoer, maakte alles definitief. Hij deed dat alleen wanneer de consequenties verder reikten dan een mislukte run, en Marco voelde hoe dat besef zich langzaam vastzette, zwaar en onontkoombaar, alsof het schip zelf al wist dat terugkeren geen optie meer was.

Voor Des was deze tocht geen gok maar een berekening, een volgende zet op een bord dat hij al jaren overzag, al wist hij ook dat het traject na Marokko, langs Portugal, Frankrijk en uiteindelijk door het Engelse Kanaal, geen ruimte liet voor fouten en dat zichtbaarheid hier gevaarlijker was dan snelheid, waardoor hij scherper keek dan ooit, niet alleen naar de zee, maar naar alles wat bewoog, boven hen en rondom het schip.

Luis werkte zwijgend en methodisch zoals altijd, maar onder zijn routine lag spanning verscholen, omdat hij wist hoe snel een kleine afwijking op deze route kon uitgroeien tot iets dat niet meer te beheersen was, terwijl El Toro nauwelijks sprak en voortdurend het luchtruim aftastte, instinctief aanvoelend dat echte dreiging zich nooit aankondigde maar altijd onverwacht verscheen.

Na Marokko voeren ze noordwaarts langs Portugal en Frankrijk, terwijl de zee drukker werd en de marges steeds kleiner, totdat ze het Engelse Kanaal binnenliepen, waar schepen elkaar kruisten op afstanden die anonimiteit onmogelijk maakten, en Marco zich voor het eerst volledig bewust werd van hoe zichtbaar ze werkelijk waren, en hoe weinig bescherming kennis soms bood.

Het was El Toro die het als eerste benoemde, toen hoog boven hen een klein verkenningsvliegtuig verscheen, te laag en te constant om toeval te zijn, parallel aan hun koers, en terwijl het toestel zijn positie hield, voelde Marco hoe zijn maag zich samenkneep, niet uit paniek maar uit het besef dat dit soort momenten zelden zonder gevolg bleef.

Des keek omhoog zonder iets te zeggen, zijn gezicht onleesbaar, alsof hij probeerde te bepalen of dit slechts ruis was of het begin van iets dat hij niet volledig had kunnen inschatten, en toen het vliegtuig na ongeveer een half uur uit zicht verdween, probeerde

Marco zichzelf wijs te maken dat dit niets behoefde te betekenen, al wist hij diep vanbinnen dat stilte soms gevaarlijker was dan directe dreiging.

Het zware geluid van wieken maakte abrupt een einde aan die gedachte, toen een helikopter van de Franse politie laag boven het schip verscheen, zo dichtbij dat Marco de luchtverplaatsing van de rotorbladen kon voelen, terwijl vrijwel gelijktijdig een Franse en een Engelse douaneboot naderden, en hij op de Engelse boot meteen journalisten en fotografen zag, camera's al gericht, alsof het verhaal al vastlag voordat iemand ook maar een woord had gesproken.

De Franse douane kwam aan boord en begon de inspectie met een kalmte die bijna erger was dan agressie, omdat elke handeling liet zien dat dit mannen waren die gewend waren te vinden wat anderen dachten verborgen te hebben, terwijl Des zichtbaar aanwezig bleef, beleefd en rustig, en Marco zich vastklampte aan één gedachte: zolang niemand iets vond, bestond het misschien nog niet.

De eerste inspectie leverde niets op en de Franse officier keerde terug naar zijn schip, waarna er minuten volgden waarin niemand durfde te bewegen of te spreken, alsof elke ademhaling het fragiele evenwicht kon verstoren.

Vijf minuten later kwam hij terug, deze keer zonder twijfel, en het schip werd vastgemaakt en richting een Franse haven gesleept, langzaam en onontkoombaar, terwijl de helikopter bleef cirkelen en de pers hen volgde, en Marco voelde hoe een kille helderheid bezit van hem nam, omdat hij wist dat tijd nu niet meer hun bondgenoot was.

In de haven werd het onderzoek hervat, ditmaal met speurhonden, en Marco wist nog voordat de eerste hond aansloeg dat dit slechts een kwestie van tijd was, omdat zelfs het beste verstopwerk grenzen kende, en toen de honden aansloegen en de verborgen ruimte werd geopend, kwam de waarheid bloot te liggen: zeshonderdvijftig kilo hash, opgehaald in Marokko, professioneel verstopt, zorgvuldig verdeeld, maar uiteindelijk toch gevonden.

Er viel een stilte die zwaarder woog dan elk bevel, waarna zonder geweld en zonder haast de handboeien werden aangebracht bij Marco, Luis, El Toro en Des, terwijl camera's klikten en stemmen zich vermenigvuldigden, en Marco beseftte dat deze arrestatie niet het gevolg was van een fout op zee, maar van iets dat dieper lag dan zichtbaarheid of pech.

Pas een halfjaar later zouden ze begrijpen wat er werkelijk was gebeurd, toen langzaam duidelijk werd dat deze run niet was mislukt door toeval, maar door verraad van een andere smokkelaar die informatie had doorgespeeld en daarmee een keten in gang had gezet die niemand aan boord op dat moment had kunnen zien.

Maar dat besef kwam later.

Op deze dag was er alleen het metaal om hun polsen, de camera's in hun gezichten en de zekerheid dat niets ooit helemaal spoorloos verdwijnt.

HOOFDSTUK 8 – 21 JUNI

21 juni, de dag die Marco nooit meer zou vergeten, niet omdat hij die datum ooit bewust had onthouden of op een kalender had gemarkeerd, maar omdat zijn lichaam haar bleef herkennen, zelfs jaren later, in spieren die zonder waarschuwing verkramp-ten, in een schouder die plots begon te branden, in een onverklaarbare spanning die zich vastzette nog voordat zijn hoofd begreep waar die vandaan kwam en waarom juist deze dag zich zo diep had ingegraven.

Marco, Luis, El Toro en Des werden zonder uitleg uit elkaar gehaald en ieder een andere richting op gestuurd, alsof afstand creëren belangrijker was dan vragen stellen, en Marco ving nog één korte blik van Des op, kalm en gesloten, bijna afstandelijk, een blik die geen steun bood maar ook geen angst verried, en die hem op een vreemde manier tegelijk geruststelde en verontrustte.

Voor Marco was er geen twijfel mogelijk dat ze hem de zwaarste plek hadden gegeven, alsof er bewust was gekozen om hem te breken voordat iemand ook maar één vraag zou stellen.

Zijn rechterarm werd omhooggetrokken en vastgezet aan een metalen trapleuning, hoger dan zijn schouder aankon, waardoor de spanning vrijwel direct in zijn spieren schoot, zijn schouder begon te branden en zijn arm langzaam tintelend en gevoelloos werd, terwijl zijn rug tegen het koude staal drukte en elke kleine beweging de pijn dieper zijn lichaam in joeg.

De tijd verloor zijn betekenis en leek zich uit te rekken tot iets zonder begin of einde.

Boven hem, op het dek, begon het Franse douaneteam te vieren, alsof deze nacht niet draaide om mensen maar om bezit en winst, en Marco hoorde hoe er werd gelachen, hoe flessen werden geopend, hoe iemand luid riep dat de boot verkocht mocht worden — “ON PEUT VENDRE LE BATEAU!” — woorden die door het staal sneden alsof ze persoonlijk tegen hem gericht waren.

Er kwam muziek, er kwam bier, en ze dronken het uit zijn eigen koelkast, uit zijn eigen flessen, terwijl het gelach steeds losser werd en Marco voelde hoe de boei rond zijn pols strakker leek te zitten, het metaal zich langzaam in zijn huid vrat en zijn hand begon te zwellen.

Zijn vingers werden koud, zijn pols begon te kloppen, en instinctief begon hij zijn hand te draaien, eerst nauwelijks merkbaar, daarna iets verder, millimeter voor millimeter, tot het staal zijn huid openscheurde en hij het warme, plakkerige gevoel van bloed langs zijn hand voelde lopen.

“ÇA SAIGNE!” riep hij schor, zijn stem brekend. “MES MENOTTES!”

Een douanier kwam geïrriteerd naar beneden, vloekte, keek vluchtig en draaide de boei losser, niet uit zorg maar uit gemak, net genoeg om het probleem uit de weg te ruimen, waarna hij zich weer omdraaide en verdween, terwijl het feest boven hem zonder onderbreking doorging.

Marco bleef stil, hij wachtte en hij luisterde, en terwijl de scherpe pijn langzaam overging in een doffe, allesoverheersende spanning, merkte hij dat zijn gedachten helderder werden, scherper zelfs, alsof zijn lichaam had besloten dat angst op dit moment geen plaats meer had.

Toen hij zeker wist dat niemand keek, draaide hij opnieuw zijn pols, dit keer met meer controle en geduld, tot hij voelde dat zijn hand net genoeg ruimte had, waarna nog één beweging voldoende was.

Zijn hand kwam los.

Zijn hartslag schoot omhoog en zijn ademhaling stokte, maar hij dwong zichzelf langzaam te bewegen, zijn schouder brandend en zijn arm zwaar en onbetrouwbaar, terwijl hij zich richting de doorgang naar buiten begaf.

Op het moment dat hij buiten kwam en de frisse lucht zijn longen vulde, voelde hij hoe zijn natte huid begon te rillen, hoe zweet en zeewater zich vermengden, en precies toen hij een stap wilde zetten, hoorde hij voetstappen.

Twee douaniers kwamen de trap af.

Ze zagen hem.

“ARRÊTE!”

Alles gebeurde tegelijk, want Marco draaide zich om, rende en dook zonder na te denken het water in, voelde de klap, de kou en het gewicht dat hem naar beneden trok, terwijl zijn kleren zich volzogen en hem probeerden mee te sleuren.

Toen hij weer bovenkwam, happend naar adem, kletsnat en trillend van kou en adrenaline, zag hij de pistolen op zich gericht, de gezichten strak en de stemmen hard en scherp.

In dat moment wist Marco dat dit het einde van deze poging was.

Hij bleef stil, hief zijn handen boven het water en schreeuwde dat hij zich overgaf, zijn stem schor en brekend, terwijl zijn lichaam bleef trillen, niet alleen van de kou maar van de ontlading.

Ze trokken hem uit het water, nat en rillend, zijn kleren zwaar en plakkerig tegen zijn huid, en brachten hem terug aan boord, waar hij zonder woorden droge kleren kreeg aangereikt, geen gebaar van vriendelijkheid maar een praktische noodzaak, waarna ze hem opnieuw in de boeien sloegen, dit keer lager, strakker en zonder ruimte.

Later vroeg Marco waarom ze niet direct naar een cel gingen, waarom alles leek te blijven hangen in die haven alsof de tijd opnieuw werd uitgerekt.

De officier haalde zijn schouders op en zei slechts: “C’est dimanche. De gevangenen en de rechters zijn dicht. Morgen, maandag, gaan jullie naar het vasteland.”

Die nacht bleef Marco vastgeketend, zijn arm pijnlijk en zijn lichaam uitgeput, terwijl boven hem het feest langzaam doofde en hij daar lag, eerst nat, nu droog maar verkrampd, luisterend naar de laatste geluiden, wetend dat deze nacht zich voor altijd in hem zou vastzetten.

Hij wist het zeker.

Morgen begon de echte hel.

Frankrijk.

HOOFDSTUK 9 – DE OVERSTEEK NAAR DE HEL

De nacht op het Franse douaneschip leek zich los te maken van elke normale tijdsbeleving, alsof minuten hun betekenis verloren en uren slechts theoretische begrippen waren geworden, terwijl Marco met één arm hoog boven zijn schouder vastgeboeid hing aan de metalen trapeuning, zijn lichaam gevangen in een houding die geen ontspanning toeliet, zijn schouder brandend van de voortdurende spanning, zijn spieren verkrampt door het gebrek aan beweging en zijn pols nog steeds nat en plakkerig van het bloed dat langzaam was opgedroogd en bij elke kleine beweging opnieuw aan zijn huid trok.

Boven hem ging het leven door alsof zijn aanwezigheid er niet toe deed, met gelach dat te luid was om onschuldig te zijn, muziek die te vrolijk klonk om toevallig te zijn en het achteloze geluid van bierblikjes die werden geopend alsof deze nacht slechts een trofee was, terwijl Marco wist dat ze niet alleen de zeshonderdvijftig kilo vierden, maar ook de boot die verkocht mocht worden en de opbrengst die verdeeld zou worden, een besef dat dieper sneed dan de pijn in zijn arm omdat het hem reduceerde tot een voetnoot in hun dienstverslag.

Ergens in die nacht zag hij Des, eveneens vastgezet en bewaakt, maar rechtop en beheerst, met diezelfde gesloten, berekenende houding die Marco altijd een gevoel van zekerheid had gegeven en die hem nu juist zwaar viel, omdat zelfs Des hier geen controle meer had en Marco beseftte dat dit moment groter was dan henzelf, groter dan ervaring en groter dan voorbereiding.

Hij zag er hevig tegenop, niet uit angst voor pijn of vernedering, maar voor tijd, voor jaren die zich zouden opstapelen zonder betekenis, voor dagen die zouden samenvloeien tot een eindeloze herhaling van wachten, en hij voelde hoe dat vooruitzicht zich langzaam in zijn borst nestelde als een gewicht dat niet meer te verplaatsen was.

Hij kende Frankrijk, kende de verhalen, wist dat dit zwaar zou worden, ook al probeerde hij die gedachte zo ver mogelijk van zich af te houden.

Toen maandagochtend eindelijk aanbrak, veranderde de sfeer abrupt, alsof iemand een schakelaar had omgezet, het feest plotseling werd beëindigd en nieuwe beampten aan boord kwamen die niets vierden, niets lachten en niets uitlegden, mannen voor wie dit geen overwinning was maar routine.

“Détachez-le.”

Toen de boei losging, viel Marco's arm omlaag alsof hij niet langer bij zijn lichaam hoorde, slap en gevoelloos, en pas toen het bloed met geweld terugstroomde in zijn schouder en hand voelde hij een pijn die zo intens was dat hij zijn kaken op elkaar moest klemmen om niet door zijn knieën te zakken.